

KERSTBOEK

DE VONK

KERSTBOEK

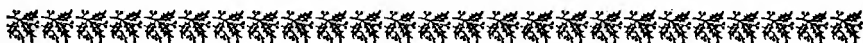
„DE VONK”

1942

IN HET JAAR MCMXLII UITGEGEVEN TE ASSEN BIJ
VAN GORCUM & COMP. N.V. (G. A. HAK & H. J. PRAKKE)

Inhoud.

	Blz.
<i>Inhoud.</i>	— 2
<i>Kerstmis 1942, door R.B.-V.</i>	3
<i>Kerstprogramma</i>	4
<i>Kerstfeest thuis, door R. B.-V.</i>	— 5
<i>De os en de ezel, door Geertruida van Vladeracken</i>	6
<i>Het Kerstverhaal, door R. B.-V.</i>	— 7
<i>Anneke's Kerstfeest, door Jant Visser-Bakker</i>	13
<i>Raadsels</i>	20
<i>Een verhaal zonder slot, door K. S.</i>	21
<i>We vullen in:</i>	23
<i>Hoe Truusje Kerstfeest vierde, door R. B.-V.</i>	24
<i>Een handwerkje voor de meisjes</i>	28
<i>Oudejaarsavond, (naar Nellie) door R. B.-V.</i>	29
<i>Nog eens het Kerstverhaal</i>	32
Omslag en illustraties van Lies Veenhoven.	

Kerstmis 1942.

We vieren weer kerstfeest, het feest van de blijde geboorte van het kindeke Jezus.

Hoe zal het Kerstfeest zijn en wat zal het voor ons betekenen?

Een prettige middag of avond rond de versierde kerstboom, samen zingend en luisterend naar de mooie verhalen? Of zal het meer zijn?

Als we werkelijk het Kerstfeest willen *beleven*, moeten we ons daarop voorbereiden. Ons hart moet openstaan om de Blijde Boodschap te kunnen ontvangen. En niet ontvangen alleen, maar doorgeven ook!

Laten we onszelf eens vergelijken bij een spiegel. Een heldere spiegel weerkaatst helder en duidelijk het beeld, dat hij opneemt.

Is de spiegel dof, beslagen of vuil — dan kan hij niet zuiver ontvangen en evenmin zuiver weerkaatsen.

En zo gaat het ook ons, jongens en meisjes.

Een rein en eerlijk hartje kan het schone en goede, dat Jezus ons schenkt, zuiver ontvangen.

Maar is ons hart vertroebeld door slechte daden en lelijke gedachten, dan kunnen we zijn grote Liefde niet begrijpen.

Hoe teer en rein was dat kleine kindje, geboren in een stal en liggend in een kribbe.

Velen kwamen tot Hem, armen en rijken! En als ze Hem zagen, voelden ze zich zonderling ontroerd, maar van binnen o, zo blij en gelukkig.

En dat was het juist, waarvoor dat kleine kindje op de wereld kwam.

Hij wilde de mensen blijdschap brengen en liefde.

En nu is het zo jammer, dat de mensen deze Blijde Boodschap niet altijd kunnen verstaan.

De Engelen in het veld spraken tot de herders: Heden is geboren de Zaligmaker, die alle volken *zalig*, d.i. gelukkig wil maken.

Dat was de boodschap, waarmee God dit kindeke de wereld inzond.

Ook voor jou kwam dit kindje ter wereld.

Ook voor mij kwam dit kindje ter wereld.

Laten wij Hem volgen!

O, mocht ik zijn als Jezus

Zo vriend'lijk en zo goed.

R.B.-V.

Kerstprogramma voor de huiskamer

1. Zang. Daar is uit 's werelds duist're wolken, of eenvoudiger: Er is een kindeke geboren op aard.
2. Korte inleiding door Vader of Moeder.
3. Zang, b.v. Nu zijt welkome.
4. Bijbels Kerstverhaal, uit de Bijbel of eenvoudiger: uit dit of een vorig Kerstboek.
5. Zang. Stille nacht, Heilige nacht.
6. Een korte pauze: we praten samen wat en misschien heeft Moeder een tractatie.
7. Zang. Hoort, hoort de Kerstklok luidt. De herdertjes lagen bij nachte. Geen wiegje als rustplaats.
8. Kerstvertelling.
9. Pauze, als 't nodig is wanneer er jonge kinderen zijn.
10. Gebed.
11. Slotzang, OVredevorst, of eenvoudiger: De kaarsjes worden kleiner

Kerstfeest thuis.

Vroeger werd het Kerstfeest dikwijls alleen gevierd met de kinderen in de kerk. Maar we hebben zo langzamerhand ingezien, dat dit feest bij uitstek geschikt is, om in eigen gezin te vieren.

Voor al de voorbereiding ervan schenkt ons met de kinderen menig goed uur. Want voorbereiden moeten we ons. De Zondagen aan Kerstmis voorafgaande, de Adventszondagen, geven ons een goede gelegenheid met de kinderen te praten over het komende feest. Meestal is het schemeruur de geschiktste tijd. Maar ieder weet voor z'n eigen gezin het best, wanneer allen samen zijn.

Ik weet wel, dat niet alle ouders kunnen vertellen — de meesten zullen toch wel kunnen voorlezen. De predikant of de Zondagsschoolleerkrachten zullen zeker geschikte lectuur beschikbaar willen stellen, als U deze niet zelf bezit. Misschien kunnen de oudste kinderen weergeven wat er deze dagen op de Zondagsschool is verteld. En samen zingen kunnen we toch allemaal.

Verder gaan we in de weken, aan Kerstmis voorafgaand, allerlei dingetjes zelf maken. In de knutselhoeken van vorige Vonken vindt u voorbeelden te over van kandelaars, lampjes en kerstboomversiering. Want voor Kerstmis geldt: het allereenvoudigst is 't mooist.

Zo bereiden we ons naar twee kanten voor op het komende feest:

De uiterlijke kant, die meewerkt om de kamer een aparte sfeer te geven, passend bij deze dagen.

Belangrijker is echter de andere, de innerlijke kant: ons hart bereid te maken om de zegen van het Kerstfeest te kunnen ontvangen.

Onder goede leiding is er de laatste jaren veel veranderd, maar het valt me dikwijls op, dat vooral in de dorpen de mensen een zekere schroom moeten overwinnen ten opzichte van de uiterlijke kant.

En dit kan toch zo eenvoudig zijn — enkele takjes hulst, een kerstklokje of rood lintje geven de kamer al zo'n heel ander aanzien.

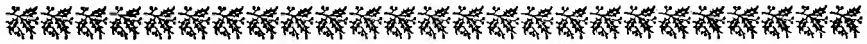
Na al deze voorbereidingen, die bij de kinderen 'n blijde verwachting wekken, komt de Kerstavond, gevolgd door de Kerstdag.

Voor overdaad behoeven we thans niet waarschuwen in deze tijd, waarin soberheid geboden is. Maar juist voor Kerstmis is dit niet zo erg, er is wel vaak te veel uiterlijk vertoon geweest. Kerstmis is een blij feest, maar bovenal op ons geestelijk leven gericht.

En welke Moeder is niet zo vindingrijk en zuinig om toch op deze dag met een onverwachte tractatie te komen. Zie dan eens de glundere gezichtjes!

Voor de eigenlijke Kerstviering geven we als gewoonlijk een programma, terwijl het Kerstverhaal in dit boek geschikt is om voor te lezen. Ik heb dikwijls opgemerkt hoe vooral de kleintjes meeleven, als in het verhaal de treffende momenten geïllustreerd worden met een passend lied. Hier zijn eenvoudige bekende liedjes genomen, die natuurlijk heel best door andere vervangen kunnen worden.

R. B.-V.

*De Os en de Ezel. *)*

Een os en een ezeltje
Hielden de wacht
Bij 't Kind dat geboren was
In den nacht.
Zij zagen naar 't Wichtje,
Naar 't blozend gezichtje,
Zij zagen het slapen,
Zij zagen het gapen
En hielden deemoedig,
Deemoedig de wacht.

Een os en een ezeltje
Bleven tezaam
Getrouw bij het Kind, aan het
Kribbetje staan.

Zij weerden elk zuchtje,
Elk rits'lend geruchtje.
Elk lachje of kuchje,
Elk vliegje, of mugje,
Van 't slapende Kindje,
Van 't Kindje vandaan.

Geertruida van Vladeracken.

*) De muziek van dit liedje is te vinden in „Ons Nieuwe Kerstboek”, door Geertruida van Vladeracken, Uitgave Van Gorcum & Comp. N.V., Assen.

Het Kerstverhaal.

Nu zitten we weer rond de Kerstboom. De boom versierd met de stralende kaarsen, lichtjes in het donker. We willen samen zingen:

Welkom, welkom, schone boom, ¹⁾
Met Uw vreugdig glogen!
Spreid Uw licht op 't schone feest:
Jezus is geboren!
Bij Uw helder kaarsgestraal
Zal ons lied God prijzen;
Luist'ren wij naar 't Kerstverhaal
Van Eng'len, Herders, Wijzen.

Welkom, welkom, schone boom,
Met Uw blij geflonker
Spreekt gij van het licht, dat schijnt
In het aardse donker.
Mogen wij, zo groot als klein,
In ons kinderleven
Kleine liefdelichtjes zijn
En liefde aan ieder geven.

---

¹⁾ De volledige tekst met muziek van deze liederen is te vinden in „Liedjes op het Kerstfeest” door C. J. C. Geerlings. Uitgave van Gorcum & Comp. N.V., Assen.

Jullie weten allen wel, dat bijna 2000 jaar geleden, de Romeinse keizer heerste over Palestina. Zijn rijk was ontzaglijk groot en daarom had hij over verschillende delen ervan een landvoogd aangesteld. Nu wilde de keizer eens weten hoeveel mensen er in zijn rijk woonden. Dat was niet zo gemakkelijk om alle mensen te tellen. Quirinus, de landvoogd van Palestina, liet keizerlijke boodschappers trekken naar elke stad en elk dorpje — heel het land door!

Zo'n heraut kwam ook in het dorpje Nazareth. Hij vertelde de mensen, dat ze allen geteld moesten worden en daarvoor moesten ze zich begeven naar de plaats waar ze geboren waren. Onder de luisteraars was een timmerman die Jozef heette. Hij haastte zich naar huis om zijn vrouw Maria te vertellen, wat hij had gehoord.

En dus Maria, moeten wij op reis naar Bethlehem, omdat ik daar geboren ben.

Ja, dat begreep Maria wel, maar prettig vond ze 't niet. 't Was een verre tocht en bovendien midden in de winter. Ze zag er wel tegen op: ze was liever met Jozef in hun gezellig huisje gebleven.

Maar ze maakte dadelijk alles voor de reis gereed, ze pakte warme kleren in en ze bakte extra brood voor onderweg. Intussen maakte Jozef zijn werkplaats in orde en hij kocht een ezeltje, waarop Maria zou kunnen rijden, als ze moe werd.

Vroeg in de morgen vertrokken ze. De kleren en de mand met eten had Jozef op de ezel geladen en naastelkaar stapten Jozef en Maria voort. Jozef vertelde Maria allerlei onderweg en Maria vond het prettig zo pratend en rond kijkend voort te stappen. Soms gingen ze eens even rusten — en dan aten ze van de heerlijke koeken en 't brood, dat Maria zelf gebakken had.

Maar de reis duurde erg lang en Maria werd moe. Ze wilde niet steeds op den ezel rijden, ze had medelijden met het arme dier. Ze kwamen slechts langzaam vooruit.

Opeens echter zei Jozef: Kijk eens Maria, daar ligt Bethlehem. We zullen er nog voor de avond zijn. Wat waren ze blij. 't Was of Maria haar moeheid voor een ogenblik vergat. Ze aten het overgebleven brood op en vol moed aanvaardden ze het laatste eind van de tocht.

Maar 't viel bitter tegen. Bethlehem lag veel verder dan 't leek. Maria was zo moe, ze kon haast niet meer voort. En

allebei hadden ze erge honger, maar er was geen kruimeltje brood meer. Jozef troostte en steunde Maria zo goed hij kon — maar 't was al donker geworden toen ze eindelijk de eerste huizen van Bethlehem bereikten.

Gelukkig Maria, we zijn er — nu kunnen we eten en jij gaat maar gauw naar bed, dan kun je fijn uitrusten.

Maar ach, wat een teleurstelling. Er waren reeds zoveel mensen naar Bethlehem gekomen. Overal klopte en vroeg Jozef vergeefs, nergens meer had men een plaatsje voor de vermoeide reizigers. Na lang zoeken en vragen, klopte Jozef nog eens aan de deur van een herberg. Maar ook hier was alles vol. De waard zag echter in 't schijnsel van de lantaarn h e moe Maria er uitzag.

't Spijt me erg dat ik geen plaats meer heb maar als jullie erg graag wilt uitrusten — ik heb een stal. 'k Zou er schoon stro in willen leggen. Graag, zei Jozef dadelijk, graag goede man, een warme stal is beter dan hier buiten in de kou. Ze kregen te eten en daarna kon Maria rusten op het stro dat Jozef zorgvuldig voor haar had uitgespreid. De ezel kreeg een plaatsje naast de os.

Al gauw werd het heel stil in de stal. De lantaarn bescheen de slapende Jozef en Maria — en ook de os en de ezel, die eveneens sliepen.

En midden in de nacht — in deze armelijke stal —, gebeurde een groot wonder.

Maria werd een kindje geboren, een lief klein jongetje. Och wat was het kindje klein en teer. En waar moest het wel in slapen? Er was geen bedje, er waren zelfs geen kleertjes.

Maar Maria wikkelde haar kindje in schone doeken en Jozef vulde een kribbe met zacht hooi. Dat werd een warm bedje voor den kleinen Jezus.

Nu willen we samen zingen van die moeilijke tocht en van 't kindje geboren in de stal.

Maria ging met Jozef
Op weg naar David's stad.
Ach, Bethlehem lag verre
En moeilijk was het pad.

Na vele uren kwamen
Ze'aan 't einddoel van hun tocht.
Maar Jozef vond geen woonstee,
Hoe naarstig hij ook zocht.

Ook van deze herders kennen wij een lied:

De herders in de donk're nacht,
Ze hielden in het veld de wacht;
Toen daalde uit de hemel-sfeer
In glans van licht een engel neer.

De engel sprak: „Vreest, herders, niet:
Der mensheid is groot heil geschied;
God bracht een kind in arme stal,
Dat eens uw Redder wezen zal.

Gaat henen en aanbidt het kind,
Dat gij daar in de kribbe vindt.”
En uit den Hooge trof hun oor
Der eng'len heerlijk vredekoor.

De herders hebben 't woord verstaan;
Ze zijn naar Bethlehem gegaan
En bogen bij de kribbe neer
Voor 't Christuskind, ons aller Heer.

Niet alleen de herders kwamen om het kindje te aanbidden. Ver in het Oosten hadden wijze mannen aan de hemel een bijzondere ster ontdekt. Dat moest de ster zijn van een koningskind. Ze wilden hun kamelen opladen, want ze wilden dit koningskind rijke geschenken aanbieden, goud, wierook en myrrhe.

Ze gingen op weg en volgden de ster, die hun altijd maar lichtend voorging. Tot hun verwondering echter vonden ze 't kind niet in 't paleis van koning Herodes, nee verder moesten ze tot de ster eindelijk stond te stralen boven een armelijke stal.

Verwondert traden de Wijzen binnen. Ze zagen het kindje, ook zij werden licht en blij van binnen en vol eerbied knielden ze neer voor de kribbe, terwijl ze hun rijke geschenken neerlegden voor dit kind.

We willen ook samen zingen van deze rijke koningen, die evenals de eenvoudige herders kwamen om 't kindeke Jezus te aanbidden.

Drie Wijzen kwamen uit het Oost
Naar 't Westen heen getogen;
Een sterre ging hun lichtend voor,
Stond stralend hun voor ogen.

En boven 't schamel stalleken
Stond stil de ster te gloren;
De wijzen vonden dra de plaats,
Waar 't Kindje was geboren.

En als de herders, knielden ook
De wijzen uit het Oosten;
Zij boden wierook, myrrhe en goud
Aan 't Kind, dat hen zou troosten.

In zijn kribbe lag het heel klein kindje. En ieder die hem zag, werd blij en gelukkig. Zijn vader, zijn Moeder — de heel eenvoudige herders en de rijke, wijze koningen uit het Oosten. Zij knielden neer voor dit kind — zij aanbaden het. En wat doen wij? Jullie en ik? Ook wij willen delen in de blijdschap die dit kindje alle mensen bracht.

Daarom zingen we tot slot:

Stille nacht, stille nacht,
Heil hebt ge'aan de aard gebracht,
Toen de reine Eng'len-monden
Godes eer en Vree verkondden.
't Christus-kind hebt Gij gebracht,
Stille Nacht, stille Nacht.

Herders blij, herders blij,
Bij het kribje knielden zij.
Wijzen kwamen 't Kind begroeten,
Legden schatten aan Zijn voeten,
Herders, Wijzen! ja ook wij
Doen als gij, doen als gij.

R. B.-V.

Annekes kerstmis.

„Dus,” beëindigde de meester zijn les, „die rij woordjes uit 't hoofd leren, en twee thema's maken. Het taal- en rekenwerk heb ik al opgegeven.” Meester slaat zijn boekje dicht, pakt het met enige andere in de lessenaar en doet die op slot. Met een vergenoegd gezicht steekt hij de brand in de pijp. Warm schijnt het lamplicht over zijn grijze haren en maakt glimlichtjes op het oude lusteren jasje. Men kent meester al niet meer zonder dat van ouderdom glimmende jasje, waar hij niet van schijnt te kunnen scheiden.

De lampenschijn in één hoek van het lokaal vult die hoek met zachte innigheid. Vol ernst en aandacht zijn vier leerlingen, drie jongens en een meisje, bezig, hun boeken en schriften te ordenen en in de tas te pakken. Midden op de dag, met de grote klasse kinderen, in het volle daglicht, is het hier heel anders. Nu, met dat licht in een hoek, gaat dat andere zo ver weg, die donkere kasten, die lege doodse banken, zelfs de kachel is nu een ding dat niet opvalt. In die ene hoek is licht, is leven, innig warm, werkzaam leven, daar geeft meester na schooltijd nog les aan vier leerlingen. Leerlingen, die 't volgend jaar de school zullen verlaten voor een school in de stad, leerlingen die verder op gaan, en nu door meester klaargemaakt worden voor 't examen. Ieder jaar is er een groepje, en de meesten blijft ook in hun verder leven bij, de herinnering aan die stille uren met meester, in het lamplicht, uren van sterke aandacht, maar ook vaak van een innigheid en warmte, die zij nooit vergeten.

„Klaar jongens?” „Dan gaan we naar huis en van de rust genieten.” Een voor een, Anneke voorop, stappen ze op den ouden man toe en reiken hem de hand. „Prettige Kerstmis meester.” „Dankje kinderen, 't zelfde gewent.” De hand gaat naar de gaskraan van de lamp en draait die om. Rammelend met de sleutels komt meester achter het viertal aan, om de grote deur te sluiten.

Anneke loopt, zwaaiend met haar boekentas, de dorpsstraat door. Ze heeft nog meer dan een half uur te lopen, voor ze thuis is. 't Heeft enige dagen geleden gesneeuwd, wonderlijk wit ligt het oude dorp achter haar als ze op de landweg nog even omkijkt. 't Is stil hier en alles lijkt zo onwezenlijk tegen de donkere hemel. Rustig loopt ze verder, denkend aan de les, aan de kerstvacantie, aan het huiswerk. Ze hebben voor de

vacantie wel iets meer werk meegekregen maar niet zoveel, dat ze 't niet gemakkelijk in een paar dagen af kan. „Als jullie meer wilt doen,” heeft meester gezegd, „kom dan maar een boek halen, Lezen is goed werk in deze donkere tijd. Daar leer je minstens zoveel van als van een opstel of een hoop thema's.”

Lezen, heerlijk vindt Anneke dat! Zelf heeft ze ook boeken, niet veel, want boeken zijn duur! Ze denkt aan het muurkastje, dat vader getimmerd heeft en waarin ze in een kleurige rij haar kleine bibliotheek heeft staan. Enige prentenboeken, zuinig bewaard, een paar meisjesboeken, Afkes Tiental, waar ze zoveel van houdt en een paar banden met Andersens sprookjes. Die sprookjes, ze las ze al toen ze pas lezen kon. Begreep er de helft niet van en vond ze toch prachtig. Ze leest er nu nog vaak in, vindt ze nog prachtig, maar leest ze nu toch anders dan vroeger. Ze houdt zo van het dappere meisje, Gerda, dat haar buurjongetje gaat zoeken en hem door haar warme liefde redt uit de ijzige handen van de sneeuwkoningin. Hoe dat precies is, kan ze niet zeggen, maar ze voelt het, die Sneeuwkoningin staat in verband met wetenschap en geleerdheid. Als je alleen maar knap bent, erg knap, dan mis je toch iets in je leven. „Je moet ook kunnen liefhebben, je moet die knapheid niet als het enige goede zien, want dan ben je geen goed mens.” Zo heeft meester 't eens gezegd. Anneke wil ook knap worden, veel leren en dan onderwijzeres worden. Ze zal niet maar alleen knap zijn en veel weten, ze wil ook de kinderen liefhebben. Ze is dol op kinderen en heeft het altijd als een gemis gevoeld dat ze geen broertje of zusje heeft.

Bij de meester in school is zo iets warmes, er gaat zoveel goeds en vertrouwds van hem uit. Je ziet er tegenop om hem 't volgend voorjaar te verlaten, al verlangt ze nog zo erg naar het nieuwe. Zó wil ze 't later ook doen, zó zijn, dat de kinderen graag bij haar willen blijven, en 't warm en gezellig in school vinden.

Ze trekt de kraag van de mantel wat dichter om de hals, doet de tas onder de arm, om de hand vrij te krijgen en in de zak te kunnen steken. 't Is scherp hoor, de Noordooster blaast juist op haar in. Als ze naar de stad gaat, krijgt ze een fiets om naar 't station te kunnen komen, de dichtstbijzijnde spoorhalte ligt vier KM van hun huis verwijderd! Met 't treintje reist ze dan naar de stad. Heerlijk moet dat zijn, ze heeft ze wel eens zien gaan, de jongens en meisjes, die heen en weer naar de stadsscholen reizen. Zo gewichtig praten ze over hun werk, en wat een zware tassen dragen ze!

't Is in Annekes dorp nog geen gewoonte, dat meisjes gaan „leren” vooral niet meisjes van arbeiders, zoals Annekes vader is. 't Kost ook erg veel geld. Een fiets, boeken en goede kleren, en dan het reisgeld nog! Mooie kleren hoeft ze niet hoor, 't kan haar niet schelen dat ze maar een eenvoudig dorpskind is, maar warme kleren moet ze wèl hebben en een regenmantel! Anneke weet heel goed, hoe hard vader werkt en hoe zuinig moeder is om dat te kunnen betalen. Als ze geen enigst kind was, zou 't nooit gekund hebben. Ze weet ook wel, dat haar ouders elke week premie betalen aan een verzekeringman, om 't volgend jaar al die dure dingen te kunnen betalen. Van dat ze nog een klein meisje was, betaalt moeder al voor haar. En als ze in 't voorjaar veertien jaar wordt krijgen ze van die verzekering veel geld ineens, tweehonderd gulden! Dat is veel, vader moet er wel hard voor gewerkt hebben, om dat te kunnen doen. Maar ze zal flink leren, ze kan het ook, ze leert zo gemakkelijk. En als dan de vier jaar om zijn, als ze groot is, kan ze zelf veel verdienen. Ze hoopt, hier in haar eigen dorp, maar ergens anders is het ook goed. Een nichtje van den dokter gaat later zelf dokter worden. Dat zou Anneke ook graag willen zijn, kinderarts. Om zieke kleine kinderen beter te kunnen maken, dat moet mooi werk zijn. Maar zo'n studie kost veel te veel, en in school staan is ook vast mooi werk, dan heb je toch ook steeds kinderen om je heen.

Annekes gedachten dwalen meestal ver weg, als ze naar huis stapt de stille wegen langs. Nooit valt de weg haar lang. Peinzend over later, en ondertussen diep geroerd door de stille witte pracht om haar heen, de maan is inmiddels opgekomen, loopt ze het dennebosje door, waarachter hun huisje staat. Vader werkt op een houtzagerij, hier een eindje vandaan, maar alleen 's zomers en in 't voorjaar. In de herfst en winter houdt hij toezicht op de bossen en de landerijen van den eigenaar van die houtzagerij. Zo is vader het halve jaar arbeider en 't andere halve jaar jachtopziener. Fris en fleurig stapt ze bij moeder binnen.

„Koud niet kind?”. „Ja, maar ik heb er geen last van. Van lopen wordt je warm. Hè, heerlijk, dat U nog thee hebt. 't Is hier fijn warm, moe!” Genietend drinkt ze haar kopje thee. Zo op winteravonden, als ze thuis komt zit moeder vaak te schemeren bij 't theelichtje en Anneke vindt 't dan heerlijk thuis. Buiten zie je de glans van de maan over het witbesneeuwde sparrebos, de struiken in het voortuintje schemeren

blank en zilverig. Echt, zo'n witte wereld met Kerstmis! Je wilt 't liefst zo hebben, je denkt 't je altijd zo, en toch gebeurt het maar zelden, dat 't werkelijk zo is. Als je maar naar de stille witte pracht kijkt, 't theelichtje zo vriendelijk pinkt en net nog een schijntje op moeders gezicht en handen werpt, als 't vuur in de kachel zo genoeglijk brandt, dan voel je je in zo'n wondermooie stemming. Zo licht en blij, zo echt gelukkig in je huis en je dorp. Moeder zegt altijd: „De stemming van de kersttijd krijg je, als 't vlakbij is. 't Komt over je, en niemand ontkomt aan dat gevoel. Ieder op zijn manier. 't Is dan net of je graag goed wilt zijn.”

Op de morgen van de eerste Kerstdag staat moeder al vroeg voor Annekes bed, 't is nog donker. „Anneke, wil je opstaan kind? Ik moet vanochtend weg.” Anneke schiet overeind. „U weg?” „Ja, tante Klaar heeft vannacht een jongetje gekregen.” „Och moe, dan is dat een kerstkindje, wat leuk! Tante zal blij zijn hè moe?” Moeders gezicht staat ernstig. „Ja, dat zal ze zeker. Dan heeft ze toch iets om voor te leven, Arme Klaar.” Klara is moeders enige zuster. Een half jaar geleden is haar man gestorven. „Gelukkig,” denkt Anneke, terwijl ze zich haastig kleedt, „gelukkig heeft ze nu een kindje.” In een wip is ze klaar. „Gaat U maar dadelijk moe, ik zal voor vader zorgen. En mag ik dan ook eens gauw kijken?” „Als alles goed is, en tante niet te zenuwachtig, ja . . . Maar je begrijpt, nu komt met de blijdschap ook het gemis. Zo'n klein stakkertje, dat nooit zijn goede vader zal zien.”

Moeder komt niet gauw terug. Anneke vindt 't gezellig, dat redderen in huis. Ze zorgt voor koffie, past op 't eten, op de kachel, en denkt maar al aan het kleine neefje, dat precies met Kerstmis gekomen is. Ze zal wat voor hem maken, leuk, zo'n popperig jasje of mutsje! Tegen etenstijd komt moeder, erg vrolijk is ze niet. Anneke begrijpt het ook wel. Tante Klaar heeft natuurlijk verdriet. „Ze vroeg zelf, of je gauw eens kwam kind. Ze is heel zwak en zenuwachtig, maar juist daarom lijkt 't me wel goed, dat je gaat. Ze houdt veel van je, en 't geeft haar wat afleiding, wanneer iemand naar de kleine komt zien.” „Is 't een lief kind moe?” „Ja, erg lief, maar nog al tener. 't Leek me wat teer, maar de baker zegt, dat 't een gezond, levendig kereltje is. Hij heet Hans, naar z'n vader.”

De volgende morgen gaat Anneke. 't Is een reuze eind lopen, haast een uur en gemakkelijk loop je niet in de sneeuw. 't Beste gaat het nog, als je af en toe een aanloopje neemt en een eind

vooruitglijdt. Daar wordt je meteen lekker warm van. Met rode wangen en heldere ogen staat ze dan op 't stoepje van tante Klaars huisje. Baker doet open. „Anneke, kom je de kleine neef bewonderen? Doe dan eerst de mantel uit en warm je even. Je neemt zoveel frisse lucht mee.” Baker doet de deur voor haar open, ze loopt heel voorzichtig, en legt de vinger op de lippen. Och, daar in de hoek bij 't raam staat 't wiegje, keurig heeft tante Klaar moeders oude wieg, die zo lang thuis op zolder stond, opgeknapt. En ze heeft 't toch arm, die tante.

De deur van het alcoofje is dicht. „Tante is niet erg goed, en nu heb ik de kleine in de kamer gebracht om haar wat rust te geven.” „Mag ik niet bij tante?” „Nu niet Anneke, later eens, kijk.” Het meisje buigt zich over het wiegje wat omlaag. „Och” zegt ze. Rozig en teer lijkt het fijne kinderkopje in het witte kussentje. Aan elke kant van het kopje ligt een klein nijdig vuistje. „'t Is zo'n lief ventje,” zegt de baker. „Arm kereltje.” 't Hoofdje beweegt even, 't snuitje trekt grappig samen, donkerblauwe kijkers openen zich even, dan gaan de ogen weer dicht. Anneke vindt het roerend lief, ze weet dat ze niet langer mag blijven en toch kan ze haast niet weg komen. „Mag ik morgen weer komen kijken, en mag ik dan ook eens komen als U hem wast?” Baker knikt, „goed, maar niet dadelijk, om je tante niet. 's Morgens ongeveer 9 uur wordt hij gekleed.”

Nog even kijken de meisjesogen naar het kleine kereltje, dan, angstig, naar de dichte deur van de alchool. „Dag baker.” „Anneke.”

's Middags wordt moeder gehaald, 't gaat niet goed met tante Klaar. Angstig zitten vader en Anneke thuis, hun gedachten zijn steeds in het kleine huisje. Vol tederheid denkt het meisje aan het kleine kereltje in het witte wiegje, vol zorgen denkt vader aan de doodzieke vrouw en de toekomst van het arme jongetje. 't Wordt een droeve tweede kerstdag. Moeder blijft 's avonds en 's nachts. Voor het naar bed gaan vraagt Anneke: „Vader, als tante Klaar nu eens niet beter wordt, wat dan?” „Dat weet ik niet kind, we zullen maar blijven hopen dat 't nog goed komt.” „Vader,” zegt ze wat aarzelend: „Komt dan 't kindje in een weeshuis?” „Misschien, als er geen andere oplossing is,” zucht vader.

Anneke gaat naar boven, vol bange gedachten. Ze houdt van tante Klaar en ze heeft zo'n medelijden met 't kleine Hansje. Stel je eens voor een kind dat geen vader en moeder heeft. En dan nog zo klein en teer! Wat moet je nu beginnen zonder vader en moeder, zonder thuis? Zij heeft een heerlijk thuis. Stil, met een ernstig gezicht kleedt ze zich uit. De maan schijnt op haar bed, buiten ziet ze de stille sparren, die hun witte pracht zo eerbiedig dragen. Sterren blinken aan de hemel. Kerstmis, een schone, witte kerstmis. En toch zoveel verdriet! In haar kussen huilt ze om tante, en om het kerstkindje. Zo'n klein huipeloos wezentje. Wat heeft ze vaak verlangd naar een broertje of een zusje! En toch, juist omdat ze alleen is gebleven, mag ze haar grote wens vervullen en naar de stad om onderwijzeres te worden. Vader en moeder zijn zo goed, zij heeft zoveel, er is zoveel liefde hier in huis.

Ineens gaat ze zitten in bed, en kijkt naar de sparren. Zij heeft zoveel, zij heeft alles. En dat kleine kind, dat zo lief lag te slapen, wat heeft die? Misschien, o ja, misschien wordt tante beter, ze hoopt 't vurig. Maar vader en moeder zien 't zo donker in. Ze kijkt naar de sparren, allemaal kerstbomen. Het bos is een kamer vol kerstbomen, de sterren van de lucht zijn de kaarsen, de maan is de lamp. En ineens voelt Anneke de betekenis van moeders woorden: „'t Is dan maar net of je graag goed wilt zijn.” Er komt iets bij haar op, ze wil 't eerst niet denken, maar 't komt terug. Anneke voelt dat ze een besluit gaat nemen, maar 't is zo moeilijk. Ze woelt in bed, ze denkt aan meester, aan de fiets en aan de stad, aan de ver-

zekering die zoveel geld uitbetaalt, ze denkt aan later. Dan weer probeert ze te slapen, 't lukt niet. Tenslotte stapt ze uit bed, steekt de voeten in de slofjes en gaat voor 't venster staan. Haar wangen gloeien, en de ogen branden van het huilen, even legt ze 't voorhoofd tegen het koude vensterglas. Dan ziet ze opeens weer het witte wiegje, de dichte alcoofdeur. En ze denkt: „Als tante sterft, en Hans naar een weeshuis moet, zal ik er altijd aan moeten denken en er spijt van hebben.” Ze voelt zich rustiger worden nu ze de blanke vrede daarbuiten ziet. Morgen zal ze 't met moeder bespreken. Al vroeg is moeder thuis, bedroefd en doodmoe. De vorige avond is de arme jonge vrouw gestorven en kleine Hans is wees, nog maar twee dagen oud.

In de schemeravond zitten moeder en Anneke samen. Nu zal ze 't zeggen maar 't is net of haar keel dicht zit. „'t Is vreselijk,” zegt moeder dan en Anneke merkt hoe ze haar tranen wegslikt, „dat zo'n arm kereltje zonder vader en moeder moet opgroeien. Vreemden kunnen hem nooit geven wat zijn eigen ouders hem geven.” „Moeder,” klinkt Anneke's stem wat hees, „Kunnen wij niet, kunnen u en vader . . .” 't Is even heel stil. „Je weet wel, Anneke, dat gaat niet, nu niet.”

Dan wordt Anneke even moeders klein meisje, zij huilt met 't hoofd in moeders schoot, en zegt dan, dapper haar tranen wegslikkend: „Ik wil 't niet, hoor je Moeder, ik wil niet alles voor mijzelf. Laat mij maar niet naar de stad. 't Hindert niet. 't Kindje is immers zo lief.” Ontroerd streelt moeder haar hoofd. Dan zegt ze zacht: „Ik wil 't zelf ook heel graag hebben Anneke, 't kind van mijn enige zuster. En eerlijk gezegd had ik er ook een beetje op gerekend, dat jij dat alles op zou geven. Je bent mijn flinke dochter. Weet je goed wát je wilt?” „Ja,” zegt Anneke flink, „Ik verlang er zo naar, voor Hansje te zorgen” . . . .

Oude meester schudt eerst het hoofd, maar hij kent Anneke te goed om niet te weten, hoeveel strijd het haar gekost heeft. „Dat was een goede kerstdaad kind, je wordt vast een lieve zuster voor het kleine weesje.”

Hansje wordt de vreugde in huis. En op aanraden van meester gaat Anneke leren voor verpleegster, de lessen geeft de oude man haar zelf voor niets. En zo krijgt Anneke later toch werk dat ze zelf zo graag wil doen, als ze verpleegster wordt in een kinderziekenhuis.

J a n t V i s s e r - B a k k e r .

Raadsels.

Mijn geheel bestaat uit 39 letters en is het slot van een bekend Kerstlied.

8 . 11 . 36 . 17. en 30 . 1 . 32 waren de eerste mensen op aarde.

Zij woonden in den hof van 12 . 4 . 38 . 14.

3 . 35 . 33 . 5 . 28 . 18 . 25 verkondigden „De Blijde boodschap”.

In het 1 . 23 . 28 . 15 lagen de

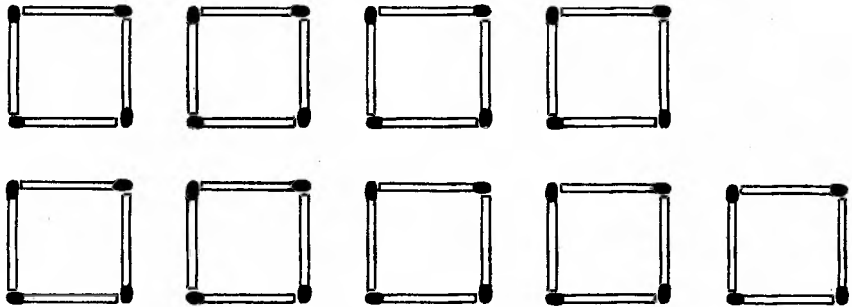
31 . 16 . 10 . 11 . 34 . 2 . 20 met hun kudden.

9 . 37 . 24 . 39 zegt men na het

29 . 13 . 4 . 15 . 38 . 19.

Geen 26 . 13 . 38 . 33 was Zijn rustplaats, is een regel uit een der Kerstfeestliederen

* *
*

Neem 36 lucifers en leg daarvan 4 vierkantjes en daaronder nogmaals 5 vierkantjes, zoals de tekening aangeeft. Deze twee rijen vormen een spreekwoord van maar 2 woorden . . . . maar dan moet je eerst een aantal lucifers wegnemen en een aantal verplaatsen, zó dat de vierkantjes letters gaan vormen. Van de bovenste rij moeten 4 stokjes weggenomen en 3 verplaatst worden.

Van de onderste rij 3 weg en 4 verplaatst.

Probeer het maar eens!

EEN VERHAAL ZONDER SLOT.

WIE MAAKT HET AF?

Sint Nicolaas, die goeie man, bracht ons dit jaar een leesboek met prachtige verhalen en mooie plaatjes. Fik, onze hond, vond ze blijkbaar ook héél mooi, want op een goeie dag zat hij er met zijn poten in te krabben en met zijn bek had hij zowaar al heel wat pagina's uitgescheurd. Jullie begrijpt, hoe kwaad wij waren op die stoute hond, die daar ons mooie boek, dat wij nog niet eens helemaal gelezen hadden, vernielde. Wij hebben geprobeerd, alles weer aan elkaar te plakken, maar van één verhaal konden wij het slot onmogelijk terugvinden. Zonde, want als je het verhaal leest, wil je beslist het slot weten. Hier heb je, wat wij ervan terugvonden:

Het Kerstfeest in de vuurtoren.

„Zo Henk”, zei vader, terwijl hij de deur van het trappenhuis achter zich sloot, „de lampen branden weer. Maar goed ook; de schippers kunnen het licht vannacht wel eens nodig hebben, want er waait een flinke noordooster storm. Je weet, hoe gauw ze dan op de kust lopen. Verleden jaar dat Zweedse schip nog, weet je wel?”

Henk knikte en ging door met het versieren van de Kerstboom, die hij eigenlijk klaar had willen hebben, vóór vader uit de vuurtoren terug kwam.

„Hé jongen, wat is het hier lekker warm. 't Is daarboven koud, vreselijk koud. Ik wou, dat moeder haast kwam met een kop lekkere warme chocolade”. Maar

moeder was de hele avond al in de keuken aan het kokkerellen en Henk mocht er beslist niet binnenkomen, had ze gezegd.

„Fijn, je bent klaar, zie ik. Nu zal ik dus de lichtjes maar aansteken. Zo pas de grote lichten en nu de kleintjes”.

„Toe nee, vader, dat mag ik doen! Ik moet het toch ook leren; hoe zou ik anders later de grote lichten kunnen aansteken?”

Vader lachte en streek zijn jongen door de haren. „Toe dan maar, dan ga ik eens bij moeder kijken en haar vragen, of ze haast komt. Ik heb echt trek in een rustige Kerstavond met een pijpje en een kop chocolade!”

* * *

Even later brandden alle kaarsjes; de eiken blokken knapten in het haardvuur en Henk zat met spanning te wachten op vader en moeder. Wat een heerlijke geur kwam er door die open keukendeur! Straks als de kaarsjes half opgebrand waren, zouden ze de pakjes open maken, die nu nog in mooi gekleurd papier verpakt onder de Kerstboom lagen.

Daar kwam moeder! Mmmmm, wat rook die chocolade geurig! En daar was vader ook. Maar wat droeg hij daar op die grote schaal? „O vader, o moeder, wat fijn, wat een heerlijke Kerstkrans. En mogen we die met z'n drietjes oppeuzelen?” Vader knikte glunderend.

Niet lang daarna zaten ze te smullen. De kaarsen brandden mooi en zetten de kamer in een zacht, sprookjesachtig licht. Henk genoot en neuriede zachtjes mee met het Kerstlied, dat moeder zong.

Plotseling hielden zij op. Wat was dat? Even was de kamer helrood verlicht geweest. Vader was opgesprongen; zijn kop met chocola viel om.

„Een vuurpijl; er is een schip in nood! Ik moet er op uit met de reddingboot. Hoor, daar luidt de noodklok al in het dorp”. Vader schoot in zijn oliejekker en trok de zuidwester over het hoofd. Buiten in de storm hoorden ze mannen rennen naar de loods van de reddingboot naast de vuurtoren. Daar werd het licht er al opgestoken.

„Dag moeder, dag Henk. Jammer van ons Kerstfeest, hè jong? Maar er zijn mensen in nood — in nood op deze Kerstavond. Tot straks, hou je taai”. Een zoen op zijn voorhoofd en weg was vader al, naar de reddingboot, die nu naar buiten gereden werd. Opnieuw flitste een vuurpijl door de donkere nacht. Nog één en nog één. De hele wereld was een ogenblik rood; de kleur van de Kerstklokjes, dacht Henk.

* * *

De reddingboot was al op zee; Henk had haar door de branding zien schieten, terwijl hij op zijn knieën op een stoel voor het venster lag. Toen was de boot weggeschoten over de woeste baren. Nu kon zij er toch ook wel zijn? Maar nog steeds flitsten de rode vuurpijlen door de lucht. Wanneer zou eindelijk de *witte* vuurpijl eens komen, ten teken, dat de reddingboot alle mensen van het schip gehaald had?

De kaarsjes brandden langzaam door. Moeder liep van de keuken naar het venster en van het venster naar de deur. Ze sprak geen woord, maar Henk begreep wel, dat zij het liefst naar het hoge duin gegaan zou zijn om te zien, waar de reddingboot bleef. Tenslotte kwam ze terug met haar wollen omslagdoek om. „Henk, ik ga even op het duin kijken, blijf jij hier?”

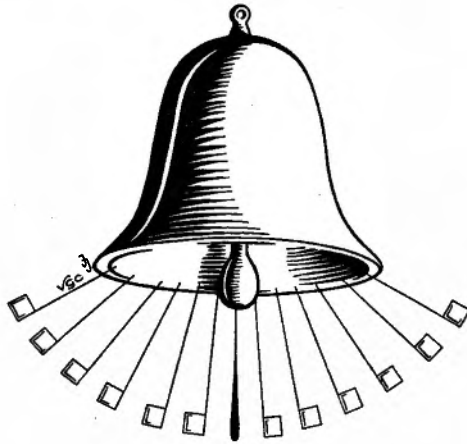
Henk keerde zich van het venster af. „Goed moeder”. Nu stond hij voor de Kerstboom, waarvan de lichtjes zacht flikkerden, toen zijn moeder de deur achter zich dichttrok. De tranen schoten Henk in de ogen, terwijl hij dacht aan de angst en het gevaar, waarin nu zovelen verkeerden. Hij liet zich op zijn knieën voor de boom vallen en met gevouwen handen smeekte hij God, zijn vader en de zijnen de kracht te geven om de mensen, die in doodsnood zaten, allen behouden aan de wal te brengen. Toen hij opstond en zijn neusje weer tegen het koude glas drukte, siste opnieuw een rode vuurpijl door de lucht!

Hier eindigt het verhaal, net nu het zo spannend werd. Maar — weet je wat? Laten we er zelf een slot aan maken! Ja, dat is leuk. En — dat doen we! — dan schrijven we een prijsvraag uit: Wie 't mooiste slot maakt aan dit verhaal, krijgt een prachtig boek. En dan stellen we ook nog wat troostprijzjes beschikbaar.

Dus, nu aan de pen! Vertel ons verder, hoe Henk's Kerstfeest afliep en vergeet niet, je naam en adres op het papier te zetten. Stuur dan de brief aan Oom Koos, Redactie „De Vonk”, Brink 10, Assen. Maar in elk geval vóór 1 Februari!
K. S.

We vullen in:

Plaats in de vakjes onderstaande letters, in iedervakje één, en wel in de goede volgorde en je leest de boodschap welke de Kerstklokken verkonden.

a . a . o . e . e . e . r . d . d . p . r . v .

Hoe Truusje kerstfeest vierde.

Truusje is ziek. Wat naar hè! En weet je, wat zo erg jammer is? 't Is gauw Kerstfeest. Maar Truusje kan nu niet mee naar de Kerk. Ze zit in de eerste klas van de Zondagsschool. En ze heeft zo goed haar versjes geleerd.

Die arme Truus.

Ze is gelukkig wel veel beter. Haar hoofdje doet geen pijn meer. En de koorts is ook weg. Maar ze is nog erg zwak. Daarom mag ze nog niet opstaan. Truus huilde een beetje, toen dokter dat zei. O, o, moet zij nu de eerste kerstdag alleen thuis blijven?

Moeder helpt altijd bij 't Kerstfeest. Vader bespeelt het orgel in de kerk. En de broertjes en zusjes gaan natuurlijk naar 't Kerstfeest. „Jij blijft niet alleen, hoor, kleine puk”, troost Moeder.

„Maar wie komt dan bij mij,” vraagt Truusje. „Allemaal gaan ze immers.” En ze telt op haar vingertjes: „U en Vader, Jan, Joop en Miep en Frits. En Aagje zeker ook?” Aagje is het dienstmeisje.

„Ja, Aagje gaat ook.”

„En wie er nu wèl komt? Dat blijft een verrassing. Dat vertel ik niet,” zegt Moeder.

Nu is Moeder beneden aan het werk. Truus ligt weer alleen.

't Is toch wel erg moeilijk, om nu niet boos en verdrietig te zijn.

Allemaal zijn ze zo lief voor haar. Maar waarom moet zij nu juist ziek zijn!

De dag vóór Kerstmis is Truus echt verdrietig. Ze mag wel een poosje rechtop in bedje zitten spelen. Maar ze heeft nergens lust in. Ze heeft zelfs een poosje liggen huilen. Moeder begrijpt het wel. Ze gaat bij haar zitten. Ze vertelt van het kerstkindje. Niet het echte Kerstverhaal. Dat hoort bij 't Kerstfeest. Maar ze praten samen over 't kindje in de kribbe. Hoe blij Jozef en Maria waren. En dat de mensen nu nog altijd veel van het kindje houden.

En Truusje denkt aan dat kindje. Ze wil niet meer boos of verdrietig zijn. Ook morgen niet, als de anderen weggaan. Ze wil aan het Kerstkindje denken, dat zal haar helpen.

De volgende morgen gaat de deur voorzichtig open. Wie komt daar binnen?

't Is nog wat schemerig in de kamer. Truus denkt, dat het Moeder is. Wat komt daar op het tafeltje naast haar bed te staan. Een blad met een brandend kaarsje en allerlei lekkers. Een kopje thee met een kerstkransje, een appel, een sinaasappel en noten. Naast haar kopje een takje hulst met rode besjes. Blij ziet Truusje op en . . . 't Is niet Moeder, die daar staat!

't Is tante Jo, haar liefste tante.

Tante Jo woont ver weg. Maar ze is gekomen, omdat Truus ziek is.

Wat is Truusje blij.

Later komen de broertjes en zusjes boven, met Vader en Moeder.

Ze hebben een echte verrassing voor het zieke zusje. En dat is?

Een echt Kerststalletje.

In het stalletje Jozef en Maria met het kindje in de kribbe. Voor de kribbe liggen de herders geknield. Eén herder heeft een lammetje op de arm. Nieuwsgierig kijken de os en de ezel over de schutting. En voor het stalletje staan de drie koningen. Zij volgden de ster. Die schittert boven het stalletje.

En boven het dak zweeft een engel. Een engel met een vriendelijk gezicht en glanzende vleugels.

Truusje kan eerst geen woord zeggen. Ze vindt het zo mooi! Haar oogjes schitteren blij. „Is dit voor mij? Echt voor mij?” vraagt ze dan. Ze kijkt van de een naar de ander. En dan weer naar het mooie stalletje.

En weet je wat het allermooiste is? Vader, Moeder en de broertjes en zusjes hebben 't zelf gemaakt. Vader timmerde het stalletje. De kinderen hebben de figuurtjes gezaagd. En Moeder heeft geholpen voor de mooie kleuren.

De ezel heb ik gemaakt, zegt Fritsje trots. Dan beginnen ze allemaal te wijzen. Ze vertellen allemaal door elkaar.

Truus kijkt en knikt en lacht. Ze krijgt rode kleurtjes op de wangen.

Moeder ziet het.

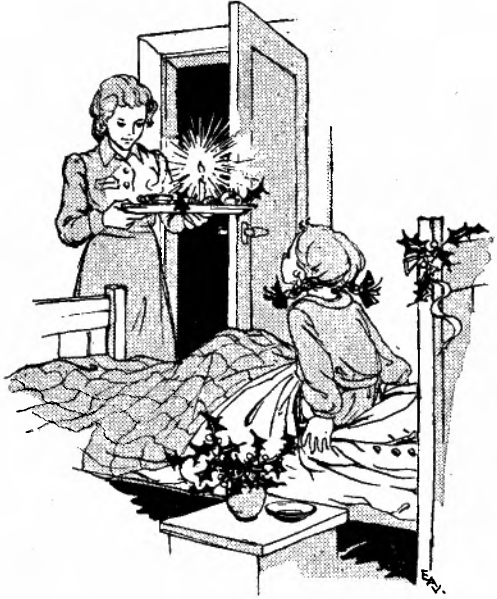
„Kom hoor”, zegt ze, „we gaan naar beneden. Truusje moet nu een poosje rustig liggen”.

Dat wil ze wel. Ze is immers toch niet alleen. Het kerststalletje staat vlak voor haar bed. Truusje kan het goed zien. Wat kijken Jozef en Maria blij naar hun kindje. Het kindje, dat zo lief en zo goed was.

Daar moet Truusje even over nadenken. Zij is niet altijd lief. Vooral de laatste dagen niet. En beneden maakten ze zo iets moois voor haar.

Ze schaamt zich een beetje.

Dan knikt ze tegen het kindje in de kribbe. „Ik zal heus mijn best doen,” zegt Truusje zachtjes. Lacht het kindje nu tegen haar?

Met een blij gezichtje zegt Truus 's middags: „Ik wens jullie een prettig kerstfeest”. „Wij jou ook hoor,” zegt Moeder. En ze lacht een beetje.

Waarom?

„Fijn,” denkt Truusje, „nu komt tante Jo bij mij zitten. Hoor tante komt de trap al op.

De deur gaat open . . . .

„O, tante Jo”, jubelt Truusje.

Tante komt binnen met een klein kerstboompje. 't Lijkt wel een boompje van zilver. 't Is prachtig versierd. Boven in de top zweeft een engeltje met uitgespreide vleugels. Aan de takken hangen verzilverde denappels en noten. En ook een paar ijspegels en een snoezig klokje.

Truus komt er voorzichtig even met een vingertje aan. Tingeling, klinkt het zachtjes.

Dan steekt tante Jo de kaarsjes aan. Nu vieren wij saampjes Kerstfeest, hè kleintje?

Truusjes ogen schitteren van verwachting.

Ze zingen eerst samen: Er is een kindeke geboren op aarde, en daarna: Stille nacht, heilige nacht.

Dan vertelt tante Jo het kerstverhaal.

De moeilijke tocht van Jozef en Maria. Dat er nergens een plaatsje was in Bethlehem. Maar gelukkig: een vriendelijke man brengt ze in zijn stal. En daar wordt het kindje geboren. We noemen het Jezus, zegt Maria.

Truusje kijkt naar haar stalletje. 't Is net, of ze alles echt ziet. Tante vertelt verder van de herders en de koningen. Truusje ligt stil te luisteren. Ze kijkt naar tante Jo. En dan weer even naar haar stalletje. Naar de herders, de ster en de koningen.

Na het verhaal zingen ze weer zachtjes een paar versjes. En tante tracteert op wat lekkers.

„Word je moe?” vraagt tante. Truusje schudt van neen. „Dan vertel ik nog een mooi verhaal”, zegt tante. Hetzelfde verhaal, dat de broertjes en zusjes ook horen.

Truusje gaat er gemakkelijk bij liggen. Wat kan tante Jo toch mooi vertellen.

Dan zingt tante nog alleen het lied van de engelen:

Ere zij God in den Hoge.

Vrede op aarde

In de mensen een welbehagen.

Intussen zijn de kaarsjes bijna op gebrand. Stil kijken ze samen naar de vlammetjes. Met een spettend geluidje dooft het laatste kaarsje uit.

Dan slaat Truusje haar beide armpjes om tante's hals:

„Lieve tante, 't was net een echt kerstfeest”.

Dat zegt Truusje 's avonds nog eens, als Moeder haar warm toestopt: „O, moes, wat heb ik een fijn kerstfeest gevierd!”

R. B.-V.

Een handwerkje voor de meisjes.

Een paar lekker warme slaapsokken komen ons van de winter zeker van pas. Dit model kan voor kleintjes ook gebruikt worden om in de kamer te dragen. Dan leggen we er een cartonnetje in, geknipt naar de vorm van de voet en we naaien er een zooltje onder van stevige stof.

We kunnen natuurlijk uitgehaalde wol gebruiken, b.v. van een oude jumper of een oude das.

Het model was gebreid voor een meisje van $\pm$ 5 jaar van dikke wol op dikke naalden.

Afkortingen:

st. = steek.

tricotst. = 1 pen recht, 1 pen averecht.

r. = recht.

av. = averecht.

overh. = overhaling, 1 losaf, 1 recht, de losaf over de recht halen.

2 av. sb. = 2 steken averecht samenbreien.

Opzetten: 62 steken, dit is twee maal de lengte van de voet.
22 toeren tricotsteek.

Nu opgepast:

23e toer: 33 st. r., 1 overh. omkeren (dus de pen *niet* uitbreien).

24e toer: 1 losaf, 4 av., 2 av. sb., omkeren.

25e toer: 1 losaf, 4 r., 1 overh., omkeren.

26e toer: 1 losaf, 4 av. 2 av. sb., omkeren.

Toer 25 en 26 herhalen, tot er aan elke kant van't midden-gedeelte 12 steken op de naald zijn, dus in 't geheel 30.

Nu de hele naald uitbreien.

Dan volgt de *boord*:

2 toeren: 2 r., 2 av.

1 gaatjestoer: 2 r., omsl. 2 av. sb. enz.

Verder elke naald 2 r., 2 av. tot de boord 20 toeren telt.

Nu naaien we de onder- en achternaad dicht, we haken een koord door de gaatjes en klaar is de sok.

Willen we ons sokje erg mooi maken dan borduren we een paar fleurige steekjes over het randje, midden over de voet.

Oudejaarsavond.

Hè Moeder, wat is 't hier donker! Mag de lamp aan?

Dadelijk Marietje. Haal jij nog eerst even brood van de bakker. Kijk 't geld ligt klaar in 't mandje. En als je terugkomt, moet je Jan meebrengen naar huis. Hij speelt nog op straat met de jongens.

Ja Moeder, en Marietje verdween.

Even later hoorde Moeder haar klompjes over de straat.

Hè, hè, zo eventjes lui zitten in de schemer doet je goed na zo'n drukke dag. Moeder kwam overeind uit haar stoel, ze deed de lamp aan en schoof de gordijnen voor de ramen. Tevreden keek ze rond.

't Kamertje was wel heel eenvoudig, armoedig haast — maar gezellig was het toch wel. Moeder had ook de hele dag geboend, gepoetst en gewreven en . . . . nog wat anders gedaan.

Nu maar vlug de bordjes op tafel, ze hoorde Jan en Marietje al aankomen.

Gezellig is 't hier Moe, zei Marietje dadelijk — de lamp aan en wat is 't hier lekker warm. 't Is buiten zo koud. 't Gaat vast vriezen, meende Jan — dat zou een goed einde wezen van 't Oude Jaar.

Mogen we nu eens opblijven tot 12 uur, Moeder? vleide Marietje.

Moe lachte een beetje geheimzinnig. Eerst eens horen, wat Vader zegt.

Toen vader thuis kwam van de fabriek gingen ze dadelijk boterham eten. En na 't eten vertelde Moeder haar plan om eens echt Oudejaarsavond te vieren.

Ik ga dadelijk oliebollen bakken, 't beslag staat al klaar — we drinken er chocolademelk bij en we gaan samen spelletjes doen tot 12 uur.

O, o — twee paar stevige armpjes klemden Moeder om de hals, zodat ze bijna met stoel en al onderste boven viel.

Marietje ging de tafel afruimen en Moeder verdween naar het keukentje om oliebollen te bakken. Jan stond er met de neus bovenop. Hij snoof de heerlijke geur. Die wordt al mooi bruin Moeder en o, wat is dat een mooie — kijk eens Marietje een met een staartje! Die is voor jou, zei Moeder lachend. Haal maar gauw een schoteltje en een vork. De kinderen zaten tegenover elkaar met een oliebol op de vork geprikt.

Wat hadden ze een zin. Maar ze konden er niet in bijten.
Wat was me dat ding gloeiend heet.

Na een uurtje had Moeder een grote schaal vol dampende goudbruine oliebollen. Een grote kan chocolademelk stond al op de kachel. Vader legde de krant weg, toen Moeder en de kinderen in optocht binnenkwamen. Wat gaan we doen? Oliebollen eten, kwam Jan prompt. Maar ook spelletjes doen, vond Marietje.

Eerst ganzebord. Ze speelden om pepernoten. Maar Jan raakte al gauw in de put. Hè wat vervelend. En die oliebollen roken zo lekker.

Moeder zag hem kijken. Als dit spelletje uit is, hoor vent. De avond vloog om. Ze aten, dronken, speelden ganze-

bord, domino en Zwarte Piet, terwijl ze telkens naar de klok keken. Al elf uur.

Opeens stootte Jan Marietje aan. Kijk eens, fluisterde hij, kijk eens!

St — zei Moeder zachtjes, laat Vader maar even. Hij heeft de hele dag hard gewerkt en Vader moet 's morgens zo vroeg op. Tegen 12 uur maken we Vader wel weer wakker. Laten we maar een poosje rustig blijven zitten. Kijk hier hebben jullie elk nog een paar oliebollen. 't Werd stil in de kamer. Moeder keek de krant even in. Jan en Marietje praatten zachtjes met elkaar.

De wijzers van de klok schoven rustig verder. Wat werd Moeder toch stil. Tik-tak, tik-tak, zei de klok. Jan en Marietje zaten stilletjes te soezen — Jan nog een oliebol op de vork geprikt. Tik-tak-tik-tak. Ting!! Eén enkele heldere slag.

Half twaalf. Vader sliep rustig — zijn beide armen op tafel zijn hoofd rustte daarop.

Moeder was achterover in haar stoel gezakt — ze sliep!

Jan en Marietje — dicht tegen elkaar geleund — ze sliepen!

Tik-tak, vijf minuten voor 12.

Niemand verroerde zich.

Tik-tak-tik-tak. 1 minuut voor 12. Ze bleven slapen.

Ting, ting, ting — 12 heldere slagen. En buiten begonnen de klokken te luiden.

Maar Vader, Moeder, Jan en Marietje sliepen.

Tik-tak-tik-tak.

Opeens, boem — een hard schot vlak bij 't raam. Moeder schoot overeind — Vader keek verschrikt op — de kinderen wreven zich de ogen uit.

Wat dwaas keken ze elkaar aan. Toen een blik op de klok: Vijf minuten over 12!

We hebben ons dadelijk in 't nieuwe jaar verslapen, zei Vader. Wat moois! Wat jammer, riepen de kinderen.

Maar onze gelukwensen zijn even goed gemeend, vond Moeder.

In een oogwenk waren ze nu alle vier op de been, haastig elkaar een gelukkig Nieuwjaar wensend, alsof ze de scha nog in wilden halen. En nu naar bed vond Moeder. En 't volgend jaar beter, zei Vader.

't Werd weer stil in de kamer. De klok tikte maar door, 't ene uur na 't ander van 't nieuwe jaar.

Tik-tak-tik-tak!

R.B.-V.

EN JOZEF GING OOK OP VAN GALILEA
UIT DE STAD NAZARETH NAAR JU-
DEA TOT DE STAD DAVIDS DIE BETH-
LEHEM GENAAMD WORDT, OM BE-
SCHREVEN TE WORDEN MET
MARIA ZYN VROUW.

EN MET GESCHIEDDE ALS ZY DAAR
WAREN DAT HAAR EEN ZOON GE-
BORN WERD EN ZY WOND HEM IN
DOEKEN EN LEGDE HEM NEDER IN
DE KRIBBE OMDAT VOOR HEM GEEN
PLAATS WAS IN DE HERBERG.

EN DE ENGEL ZEIDE TOT MEN:
VREEST NIET, WANT ZIE IK VER-
KONDIG U GROTE BLYDSCHAP DIE AL
DEN VOLKE WEZEN ZAL, N.L. DAT U
HEDEN GEBORN IS DE ZALIGMAKER
WELKE IS CHRISTUS DE HEER IN
DE STAD DAVIDS.

EN IN DE STAL GEKOMEN ZYNDE
VONDEN ZY MET KINDEKE MET
MARIA ZYN MOEDER EN NEDER-
VALLENDE HEBBEN ZY HET AANGE-
BEDEN EN HUNNE SCHATTEN OPEN-
GEDAAN HEBBENDE BRACHTEN ZY
HEM GESCHENKEN, GOUD WIEROOK
EN MIRRE.

